

Vejrforholdene i Landbrugsaaet 1908—09.

(Fra 1. Oktober 1908 til 30. September 1909.)

Af V. Willaume-Jantzen, Afdelingschef ved Meteorologisk Institut.

Oktober 1908 fik et saa ualmindelig roligt og højt Lufttryk, at der ikke findes Magen dertil i den Aarrække, da man har paalidelige Observationer af dette klimatologiske Element, det vil sige siden 1842. Vinden blæste hyppigst fra østlige Retninger, men var forøvrigt meget variabel, saa at varme og kolde Perioder afløste hinanden i Løbet af Maaneden. Navnlig blev d. 1.—4. saa milde, $4-5^{\circ}$ over Normalen for 40 Aar, at man maa gaa saa langt tilbage i den lange, københavnske Observationsrække som til 1831 for at træffe paa en lignende Periode saa sent paa Aaret, om der end af og til er indtruffen enkelte Dage med tilsvarende Middeltemperaturer endog henimod Midten af Oktober. Forøvrigt indtraf der atter milde Perioder d. 10.—17. og d. 25.—30., medens d. 6.—8. og især d. 19.—23. vare kolde. I den førstnævnte af disse kolde Perioder frøs det første Gang om Natten i dette Efteraar, og i den sidstnævnte Periode viste Minimums-Thermometrene flere Gange $2-5^{\circ}$ under Frysepunktet; i det hele taget var Nattefrost dog sjældnere end sædvanligt. Hele Maaneden blev 1° varmere end normalt. Nedbøren var meget lille over hele Landet: Jylland fik gennemsnitlig kun 20, Øerne endog kun 10 Procent af Normalen, Born-

holm dog 25 Procent deraf. Tages hele Landet under ét, Bornholm undtagen, faldt der 11 Millimeter eller 16 Procent af Normalen; siden 1861 findes der for Oktober kun noget tilsvarende i 1861, da der faldt 8 Millimeter som Gennemsnit for hele Landet; de nærmest efterfølgende Tal ere 20 Mill. i 1866, 26 Mill. i 1871 og i 1897 og 25 Mill. i 1898; i forrige Landbrugsaar fik Oktober dog 31 Mill. Af de andre Maaneder have November—Februar samt April Eksempler paa 5—10 Mill. Nedbør. Bornholm med sine 18 Mill. i Aar fik i Oktober 1906 og 1907 henholdsvis kun 14 og 13 Mill. Nedbøren faldt næsten kun d. 15.—17., d. 22.—24. og d. 29., hver Gang som mindre Byger. Det var saaledes tørt Vejr i Maanedens 2 første Uger; men samtidig herskede der stærk Taage over Landet, saa snart Solen var gaaet ned, medens Solen skinnede klart i de fleste af Dagens Timer. Torden forekom slet ikke, hvilket ikke er hændet i de sidste 35 Aar, da der er observeret paa et stort Antal Stationer rundt om i Landet; det mindste Antal Tordenvejr i Oktober var 3 i 1897 og i 1898.

November 1908 fik med overvejende Vinde fra vestlige og sydlige Retninger en Middeltemperatur, der laa 1° under Normalen, men indeholdt ikke faa Dage med store Temperatur-Afvingelser fra de normale Forhold. Vinden skiftede nemlig livlig Retning, og navnlig frembragte fremherskende Vinde fra Nord og Øst fra d. 5. til d. 16. en overvejende kold Periode; d. 5.—8. og d. 14.—16. bleve endog saa meget som $3-8^{\circ}$ for kolde med en Nattefrost paa indtil $8-12^{\circ}$. Efter en Uge med skiftende Vinde og omtrent normal Temperatur blev Vinden stadig vestlig, og de 6 sidste Dage i Maaneden bleve ca. 3° varmere end normalt; Nattefrost var almindelig, om end svag, til d. 25., saa at November som et Gennemsnit for et stort Antal Stationer fik 15 Døgn med Frost, medens 10 er det

normale Antal. I Maanedens sidste Halvdel var Vejret ofte stormfuldt. Nedbøren laa tæt ved Normalen i Jylland, medens Øerne kun fik 60—75 Procent deraf. Den faldt især mellem d. 5. og d. 12. samt mellem d. 17. og d. 26. og bestod mest af Regn, af og til af Sne. Torden optraadte paa 4 Dage; Uvejret var d. 25.—26. stærkt udbredt, især i Jylland.

December 1908 blev $1/2^0$ varmere end normalt, men bestod af 2 med Hensyn til Varme meget forskellige Perioder. Den milde Periode, der var begyndt d. 25. November, blev fortsat i de 3—4 første Uger af December, idet Vinden temmelig stadig holdt sig fra Vest og Syd, dog afbrudt af en kort Afkøling d. 4.—5. December, ikke faa Dage i denne Periode bleve saa meget som 3—5⁰ varmere end normalt, og ikke sjældent vare Nætterne frie for Frost. Den 26. var Vinden gaaet om til stormende Øst og Nordøst, og Maanedens 6 sidste Dage bleve meget kolde, 5—10⁰ koldere end normalt, med en Frost paa indtil 14—17⁰ om Natten og omkring 5⁰ Frost midt paa Dagen. Hele Maaneden fik dog temmelig faa Frostdage, nemlig 13 mod normalt 18, takket være den lange, milde Periode. Nedbøren var gennemsnitlig 15 Procent for lille i Jylland og paa Bornholm, medens Øerne forøvrigt fik 50—70 Procent for lidt. Nedbøren faldt næsten udelukkende som Regn d. 2., d. 6. og d. 9.—15., som Sne i den kolde Periode. I denne Tid laa der et Snedække paa Markerne; mange Steder var det dog tyndt, og da Sneen faldt under blæsende Vejr, samlede den sig paa Læsteder. Den 14.—25. var Vejret stærkt diset, ofte taaget. Torden blev ikke hørt.

Januar 1909 begyndte, som December endte, med østlige Vinde og en 5⁰ for lav Middeltemperatur, medens

det om Natten frøs 8—12⁰ i Indlandet. Men allerede d. 2. gik Vinden om i Sydvest, og der paafulgte nu en ca. 3 Uger lang, mild Periode med Vinde fra vestlige Retninger, der ret ofte blæste med stormende Kuling; navnlig d. 3.—7. bleve meget milde, nemlig 4⁰ over Normalen, medens nordlige Vinde d. 8.—9. frembragte en kortvarig Afkøling. Nattefrost var dog almindelig; men Minimums-Thermometrene viste sjældent mere end 2—3⁰ Frost. Maanedens sidste Trediedel fik flest Vinde fra sydlige Retninger og temmelig lave Temperaturer, der i Reglen laa 1—2⁰ under Normalen, med Frost hver Nat, medens det midt paa Dagen snart var Tøvejr, snart Frost. Januar blev 1/2⁰ varmere end normalt. Nedbøren var omtrent normal i Jylland, medens Øerne gennemsnitlig fik ca. 25 Procent mindre end normalt. Nedbøren bestod snart af mindre Regnbyger, snart af mindre Snebyger, og faldt paa spredte Dage i 1. Tidøgn og navnlig d. 10.—17. samt i Maanedens allersidste Dage, medens d. 18.—28. udgjorde en næsten fuldstændig tør Periode; dog var Vejret i denne Tid ofte diset. Et tyndt Snedække synes at have ligget i 4 Dage midt i Maaneden. Torden optraadte paa 8 Dage; flere Gange midt i Maaneden vare Uvejrene stærkt udbredte i Jylland.

Februar 1909 fik en Middeltemperatur, der laa 1 1/2⁰ under Normalen, uden dog at indeholde nogen særlig kold Periode; de milde Dages Antal var meget lille; paa den anden Side var det kun paa enkelte Dage i de 2 første Uger, at Temperaturen laa saa meget som 3—5⁰ under Normalen med en Nattefrost paa indtil 10—16⁰. Frostdagenes Antal var stort, og paa de fleste Dage steg Thermometret over Frysepunktet midt paa Dagen. Vinden blæste overvejende fra Nord og Nordvest. Nedbøren var lille over hele Landet, omtrent halv saa stor som normalt. Den faldt d. 2.—3. som Regn og Sne, medens der forøvrigt kun af og til faldt

mindre Snebyger. Et Snedække, om end tyndt, laa fra d. 26. Torden blev hørt 1 Gang.

Marts 1909 begyndte med en lang kold Periode, d. 1—18., fremkaldt af temmelig stadige Vinde fra østlige Retninger; paa mange Dage i denne Tid var Frosten stræng, saaledes d. 1.—6. og d. 11.—17., hvis Middeltemperaturer laa 3—7° under Normalen med stadig Frost, der dog kun var svag midt paa Dagen; i de mellemliggende Dage steg Maksimums-Thermometret om Dagen 1—2° over Frysepunktet. Frosten naaede 12—18° i det Indre af Jylland, 10—15° i det Indre af Øerne. Efter d. 18. gik Vinden mere sydlig, og Temperaturen svingede nu i Resten af Maaneden kun ca. 1° paa begge Sider af Normalen med Undtagelse af d. 30., der blev den eneste særlig milde Dag i Marts med en 4° for høj Middeltemperatur; svag Nattefrost var dog ret almindelig i Indlandet, medens Thermometret om Dagen som Regel steg over 0°. Hele Maaneden blev 1³/₄° koldere end normalt. Frostdagenes Antal var stort, 24 mod normalt 20. Barometret stod meget lavt i en stor Del af Maaneden, og Vinden blæste saa hyppigt fra østlige Retninger, at der siden 1874 kun findes Magen dertil i 1908. Nedbøren var omtrent dobbelt saa stor som normalt paa Bornholm, 30—70 Procent større end normalt i Nord- og Vestjylland, forøvrigt tæt ved Normalen. Nedbøren faldt paa enkelte spredte Dage i Maanedens 2 første Tidøgn, da Nedslaget bestod af mindre Snebyger; d. 1.—3. faldt der dog en ret betydelig Mængde Sne, især i Landets østlige Del; endvidere faldt der fra d. 24. større eller mindre Nedbør næsten hver Dag, der først bestod af Sne, senere af Regn. Det Snedække, der laa sidst i Februar, smeltede d. 19., ligesom Markerne paa enkelte Dage i sidste Tidøgn vare dækkede af Sne. Taage optraadte især i

Maanedens sidste Halvdel. Skymængden var ualmindelig stor. Torden blev hørt 1 Gang.

April 1909 blev 1° koldere end normalt, hvilket er betydeligt for en Maaned af det Navn; et Gennemsnit af Observationerne i Tarm og ved Landbohøjskolen, der begge have en sammenhængende Observationsrække siden 1861, viser nemlig, at der i dette Tidsrum vel er indtruffen 7 April Maaneder med en lige saa lav eller lavere Middeltemperatur som den her beskrevne April, nemlig $4\frac{1}{2}^{\circ}$; men kun en Gang var April i nogen væsentlig Grad koldere, nemlig i 1888 med $2\frac{3}{4}^{\circ}$. Nætterne havde dog gennemsnitlig omtrent samme Temperatur som ellers i April, ligesom Antallet af Nætter med Frost kun var lidt større end normalt (10 mod 8); men Dagvarmen manglede; den gennemsnitlige Maksimums-Temperatur for 3 Stationer: Herning, Samsø og Landbohøjskolen laa nemlig godt 1° under et Gennemsnit af 32 Aar. Hvad de enkelte Dages Varme angaar, indtraf der ikke en eneste Dag med særlig høj Temperatur; de varmeste Dage afveg kun $2-2\frac{1}{2}^{\circ}$ i positiv Retning, hvorimod Maaneden ikke indeholdt faa Dage med en $3-5^{\circ}$ for lav Middeltemperatur. Vinden var variabel, men blæste dog mest fra vestlige Retninger. Nedbøren var stor: Viborg Amt, Langeland og Bornholm fik omtrent det dobbelte af Normalen, Resten af Landet 50—90 Procent mere end normalt; den faldt især i 2. Tidøgn og i den sidste Uge, dels som Regn, dels som Sne. Et Snedække synes at have ligget d. 12.—15. Taage var hyppig efter d. 7. Torden blev hørt paa 4 Dage.

Maj 1909 lignede for saa vidt de 2 foregaaende Foraarsmaaneder, som dens Middeltemperatur laa betydeligt under Normalen, fordi Dagens Varme

svigtede. Maksimums-Thermometrene viste nemlig gennemsnitlig ikke mindre end $2\frac{1}{2}^{\circ}$ under et mangeaarigt Middeltal, og Maanedens Mitteltemperatur var $1\frac{1}{2}^{\circ}$ for lav; siden 1861 findes der 7 lige saa kolde eller koldere Maj Maaneder; koldest var Maj i 1867. Kun 2 Dage fik særlig høje Varmegrader, nemlig d. 22.—23., medens Temperaturen paa det langt overvejende Antal Dage laa betydeligt under Normalen, og navnlig indeholdt d. 9.—20. ikke mindre end 10 Dage med $3—5^{\circ}$ for lave Temperaturer og en Nattefrost paa $3—5^{\circ}$ paa de fleste Stationer i det Indre af Jylland og de større Øer, medens Solskin var ret almindelig; paa de mindre Øer var Frosten som Regel ophørt d. 7. Maj. Vinden var overvejende vestlig, dog stærkt blandet med Vinde fra Syd og Øst. Nedbøren var 25 Procent større end normalt i Jylland, paa Samsø og i Vestsjælland, forøvrigt omtrent normal; Bornholm fik dog kun halvt saa megen Nedbør som normalt. Den faldt især i Maanedens allerførste Dage, i 2. Tidøgn samt paa flere Dage i sidste Uge. D. 1.—2. og navnlig d. 14.—17. faldt der mindre Snebyger. Torden blev hørt paa 13 Dage; d. 23.—24. vare Uvejrene stærkt udbredte over Landet.

Juni 1909 blev 1° koldere end normalt, idet Dagens Varme manglede $1\frac{3}{4}^{\circ}$ i den normale Værdi; Nætterne fik gennemgaaende den sædvanlige Temperatur, om end Minimums-Thermometrene enkelte Gange i 1. Tidøgn viste $1—4^{\circ}$ paa de koldeste Stationer, i Almindingen paa Bornholm endog 0; paa en enkelt Station, Aal ved Varde, frøs det dog $\frac{1}{2}^{\circ}$ Natten til d. 4. Af særlig varme Dage forekom der kun 1, nemlig d. 1., medens d. 2.—13. vare kolde, flere Dage $3—4^{\circ}$ for kolde. Forøvrigt svigtede Temperaturen kun lidt paa begge Sider af Normalen. Vinden blæste aldeles overvejende fra Vest og Nordvest. Nedbøren var normal i store Dele af Landet; dog fik det nordlige og

nordvestlige Jylland 20—40 Procent for lidt, medens det sydvestlige Jylland, Samsø, Fyn, Nordøstsjælland og Lolland-Falster fik 20—40 Procent mere Nedbør end normalt. Selv tæt ved hinanden liggende Steder fik ret forskellig Nedbør, fordi den ofte faldt under Tordenvejr. Saaledes fik 5 Stationer mellem Vejen og Holsted i Sydjylland samt en Strækning Nord derfor den store Nedbør paa 117—140 Millimeter, hvilket er ca. $2\frac{1}{2}$ Gange Normalen, medens de nærmest liggende Stationer fik 40—70 Millimeter. Nedbøren faldt navnlig d. 11.—12., d. 21.—25. og d. 28.—29.; især d. 11. faldt der en stærk Nedbør paa 15—30 Mill. paa Øerne, medens heftige Tordenvejr i Maanedens sidste Trediedel gave stærke Regnskyl snart et Sted, snart et andet; den ovenfor nævnte stærke Nedbør i Sydjylland hidrørte saaledes navnlig fra den Nedbør, der faldt d. 24., d. 25. og d. 28., der tilsammen beløb sig til 70—90 Mill., det vil sige ca. 50 Procent mere end den for hele Maaneden normale Nedbør. Luften var fugtig, Skymængden var stor, Solskin derfor ikke rigelig. Torden blev hørt paa 20 Dage; Uvejrene vare stærkt udbredte d. 2. samt næsten hver Dag i sidste Tidøgn, d. 29.—30. kun paa Øerne. Den 22. raßede der flere stærke Tordenvejr over Jylland, medens store Strækninger af Midtfyn samt Sydvestsjælland samme Dag Kl. 5—8 Eftm. bleve hjemsøgte af et ualmindelig kraftigt Uvejr, ledsaget af mange Lynnedslag.

Juli 1909 blev d. 6. i Rækken af kolde Maaneder med en Middeltemperatur, der laa $1\frac{1}{2}^{\circ}$ under Normalen; som Gennemsnit af Observationer ved Landbohøjskolen og i Tarm bliver Middeltemperaturen 14.7° , saa at der siden 1861 findes 8 Aar med en lige saa kold eller koldere Juli, lige ned til 13.9° i 1862, 1863 og 1898. Ligesom i de foregaaende Maaneder var det Dagvarmen, der manglede, for Juli Maanedes Vedkommende ikke mindre end $2\frac{1}{2}^{\circ}$, medens Nætterne

ikke vare koldere end normalt; de laveste Temperaturer vare 3—6° i Indlandet. Af særlig varme Dage indtraf der slet ingen; kun paa ganske faa Dage først i Maanedens steg Temperaturen højest 1° over Normalen, medens alle Dagene fra d. 13. bleve kølige, d. 19.—21. og d. 28.—31. endog 3—4° koldere end normalt. Barometret stod gennemgaaende meget lavt med ualmindelig hyppige Vinde fra vestlige Retninger; d. 26.—27. blæste der en heftig Storm fra Syd og Vest over Landet. Nedbøren var tæt ved Normalen i en stor Del af Landet; dog fik Ringkøbing og Viborg Amter samt det nordøstlige Sjælland ca. 25 Procent for lidt, medens Fyn og Sydvestsjælland fik ca. 20 Procent, Bornholm ca. 60 Procent mere end normalt. Den faldt navnlig d. 4.—8., d. 15.—16. og fra d. 19. til Maanedens Udgang, af og til som større Byger; saaledes fik Bornholm d. 28.—29. en stærk Nedbør, der beløb sig til 25—40 Millimeter; i den lange Regnperiode fra d. 19. faldt der i Jylland omtrent Halvdelen af, paa Øerne ca. 70 Procent af den for hele Juli normale Nedbør. Skymængden var stor, Luften fugtig, Solskins-timernes Antal lille, som Gennemsnit for 3 Stationer 155 i hele Maanedens, medens det gennemsnitlig for 6 Aar har været 213. Torden blev hørt paa 20 Dage, navnlig hver Dag fra d. 22.; Uvejrene vare dog kun stærkt udbredte d. 24. og d. 30.

August 1909 blev ca. 1° koldere end normalt og indeholdt kun faa milde Dage, hvis Middeltemperatur kun laa højst 1—1½° over Normalen; paa den anden Side indtraf der kun 2 særlig kolde Dage med en 4° for lav Middeltemperatur. Dagvarmen svigtede atter i denne Maaned, dog kun med ca. 1°. Vinden blæste næsten til Stadighed fra vestlige og sydlige Retninger, d. 13.—14. med stormende Kuling. Nedbøren overgik Normalen med 50 Procent i Thisted og Ring-

købing Amter, med ca. 30 Procent i Ribe og Viborg Amter og med ca. 10 Procent i Hjørring og Aalborg Amter, medens det sydøstlige Jylland derimod fik 10—30 Procent for lidt. Paa Øerne var Nedbøren lille, gennemsnitlig ca. 40 Procent under Normalen. Nedbørens Mængde var saaledes stærkt aftagende mod Sydøst, dog navnlig i Jylland; den Station, der fik mest Nedbør, var Lyngvig Fyr, Vest for Ringkøbing, med 161 Millimeter, medens Hunosøgaard paa Møen fik mindst Nedbør, nemlig kun 18 Millimeter. Nedbøren faldt navnlig d. 2.—3., d. 12.—13., d. 16.—25. og d. 29.—30. Jylland fik flere Gange stærke Regnskyl mellem d. 18. og d. 25. Skymængden var stor, Luften fugtig, Solskin dog ret almindelig i den tørre Periode, d. 4.—11. Torden blev hørt paa 13 Dage; d. 3. og d. 17.—19. vare Uvejrene stærkt udbredte.

September 1909 havde i sin første Halvdel en ualmindelig ensartet Temperatur fra den ene Dag til den anden, fordi Vinden stadig holdt sig fra vestlige Retninger; Temperaturen laa i hele denne Periode under Normalen, i Reglen dog kun 1—2°, i enkelte Nætter sank den betænkeligt nær til Frysepunktet. I Maanedens sidste Halvdel laa Temperaturen næsten uafbrudt over Normalen med skiftende Vindretninger, men kun en enkelt Dag, d. 24., blev saa meget som 4° for varm. Hele September blev $\frac{1}{2}^o$ koldere end normalt. Nedbøren var ikke langt fra Normalen over store Dele af Landet; dog fik Ribe Amt, Samsø og Holbæk Amt 20—30 Procent mere end normalt, medens Thisted, Aalborg og Viborg Amter, Langeland, Sydøstsjælland og Lolland-Falster fik ca. 20 Procent for lidt. Den faldt især d. 1.—8., d. 17.—20. og d. 25.—26., af og til som større Byger; saaledes fik den største Del af Landet d. 4. en Nedbør paa 20—40 Millimeter, ligesom der d. 19. faldt stærk Regn især i Vestjylland. Skymængden

var stor. Taage var stærkt udbredt over Landet d. 18.—26. Torden blev hørt paa 10 Dage; d. 7. og d. 25. vare Uvejrene stærkt udbredte.

Af efterstaaende Tabeller giver Tabel 1 hver Maanedes Varmeafvigelse fra en 40-aarig Normal i Landbrugsaaret 1908—9, dels for de 5 Grupper, hvori Landet sædvanligvis deles i klimatisk Henseende, dels for hele Landet (som Middel af de 5 Grupper) og dels for Bornholm, hvis Varmeforhold ofte i væsentlig Grad afvige fra dem, der gælde for de andre Dele af Landet. Som Tabellen viser, indeholdt Landbrugsaaret kun 3 Maaneder, hvis Middeltemperaturer laa over Normalen, nemlig Oktober, der blev 1° for varm, December og Januar, der hver blev $\frac{1}{2}^{\circ}$ for varm; alle de øvrige 9 Maaneder af Landbrugsaaret fik for lav Middeltemperatur, og navnlig blev hver af de 7 paa hinanden følgende Maaneder: Februar—August $1\frac{3}{4}^{\circ}$ koldere end normalt. Hele Landbrugsaaret fik som en Følge heraf en lav Middeltemperatur; den laa, som det ses af den sidste Kolonne i Tabel 1, 0.8° under Normalen for 40 Aar. For at faa en Sammenligning saa langt tilbage i Tiden som til 1861, maa vi benytte et Gennemsnit af Observationerne i Tarm og ved Landbohøjskolen; for det her beskrevne Landbrugsaar bliver da Afvigelsen 0.7° under Normalen, og i 7 Landbrugsaar siden 1861 har Middeltemperaturen været lige saa lav eller endog lavere, nemlig: i 1864—65 0.7° for lav (Februar, Marts og Juni meget kolde, men Maj meget mild), i 1866—67 0.9° for lav (Januar, Marts og Maj meget kolde, Juni og Juli kolde), i 1870—71 1.3° for lav (December—Februar meget kolde, April—Juni kolde), i 1878—79 0.9° for lav (December—Februar og April meget kolde, Marts og Juli kolde), i 1880—81 1.3° for lav (Oktober og Januar—April meget kolde, August kold),

Tabel 1. Varmens Afvigelse fra Normalen. (Celsius)

	1908			1909											
	Oktober	November	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Alle 12 Maaneder		
Vestjylland	+1.1	-0.6	+0.9	+0.9	-0.9	-1.8	-0.9	-1.3	-1.2	-1.5	-0.9	-0.5	-0.6		
Østjylland	+1.3	-1.1	+1.0	+0.7	-1.0	-2.0	-1.2	-1.8	-1.2	-1.6	-1.2	-0.7	-0.6		
Fyn	+0.7	-1.1	+0.4	+0.2	-1.5	-1.6	-0.9	-1.6	-1.1	-1.6	-0.8	-0.6	-0.8		
Sjælland	+0.8	-1.4	+0.2	+0.3	-1.8	-1.7	-1.2	-2.0	-1.0	-1.6	-0.7	-0.6	-0.9		
Lolland-Falster	+0.9	-1.5	-0.4	0.0	-2.1	-1.9	-0.9	-1.4	-1.1	-1.7	-0.8	-0.7	-1.0		
Danmark	+1.0	-1.1	+0.4	+0.4	-1.5	-1.8	-1.0	-1.6	-1.1	-1.6	-0.9	-0.6	-0.8		
Bornholm	+0.5	-1.5	-0.6	-0.1	-2.0	-1.0	-1.0	-1.0	0.0	-1.3	-0.4	-0.5	-0.7		

i 1885—86 0.7° for lav (Oktober og November samt Februar—Marts meget kolde, Juni og Juli kolde) og i 1887—88 1.4° for lav (alle Maaneder for kolde, navnlig Februar—April samt Juli). I det hele taget kan man om Landbrugsaarets Temperaturforhold sige, at Vinteren begyndte tidligt, var langvarig, men var ikke særlig streng; man skal nemlig lede længe efter en lignende Kulde saa tidligt i Vinterhalvaaret som den, vi havde d. 5.—8. November 1908, medens der paa den anden Side ikke paa noget Sted i Landet indtraf en lavere Temperatur end $\div 18^{\circ}$ i Løbet af Vinteren, en Kulde, der meget ofte er overgaaet siden 1874, det vil sige i den Tid, da et stort Antal Stationer have anstillet regelmæssige Observationer. Kulden var heller ikke særlig vedholdende, saaledes som den undertiden kan indfinde sig i Danmark; Frost og Tø vekslede med andre Ord livligt, saa at Frostdagenes Antal ikke blev overvældende stort, nemlig 114 mod normalt 104 (se Tabel 2). Derimod er det sjældent, at Februar—August, altsaa 7 Maaneder efter hinanden, blive saa kolde som nævnt ovenfor; et Eksempel herpaa har man dog i 1888, da de samme 7 Maaneder alle vare for kolde, navnlig bleve de 2 Foraarsmaaneder Marts og April henholdsvis $4\frac{1}{4}^{\circ}$ og 3° koldere end normalt. Som det er nævnt under Beskrivelsen af de enkelte Maaneder, var det i Foraars- og Sommermaanederne Dagvarmen, der svigtede, idet den gennemsnillige Maksimums-Temperatur for Marts—August laa $1\frac{3}{4}^{\circ}$ lavere end normalt; Nætternes Temperatur laa derimod tæt ved Normalen.

Selve Sommeren, Juni—August, var $1\frac{1}{4}^{\circ}$ koldere end normalt, se omstaaende lille Tabel (uden Nr.); siden 1861 findes der dog 7 Aar med lignende kolde Somre, sidste Gang i 1907. Samme Tabel viser endvidere, at af særlig varme Dage (mindst 3° varmere end normalt) indeholdt Sommeren 1909 kun en eneste, medens der normalt indtræffer 13; det samme

Sommeren 1909	Juni	Juli	August	Hele Sommeren
Middeltemperaturens Afvigelse fra Normalen	-1.1 ^o	-1.6 ^o	-0.9 ^o	-1.2 ^o
Middel-Maksimum-Temp.s Afvigelse fra Normalen .	-1.7 ^o	-2.4 ^o	-0.9 ^o	-1.7 ^o
Særlig varme Dage	1	0	0	1 (normalt 13)
Særlig kolde Dage	5	7	2	14 (— 8)
Skymængden (0—10)	6.0	7.1	6.4	6.5 (— 5.2)
Fugtighedsgrad i pCt.	79	81	82	81 (— 77)
Solskinstimer	184	155	156	495 (— 592)

fanndt Sted i 1890, og i 1907 havde Sommeren kun 2 særlig varme Dage; men i disse Aar fik Foraaret henholdsvis 33 og 11 Dage af denne Art, Foraaret 1909 derimod kun 3; Normalen er 30. Endelig viser Tabellen den ualmindelig store Skymængde, der kun er overgaaet i 1907, den store Fugtighedsgrad 81 Procent — dette klimatologiske Element har i 35 Aar som Middel af et stort Antal Observationer kun varieret mellem 82 og 74 Procent — og de faa Solskinstimer (det anførte Normaltal er dog kun et Gennemsnit for 6 Aar); i Sommeren 1907 var Solskinstimernes Antal endnu mindre end i 1909, nemlig kun 435. Vi skulle til Sommerens Temperaturforhold tilføje, at den absolut højeste Varme, der blev maalt paa nogen Station, var 27¹/₂^o, hvilket er det laveste Tal siden 1874; næst efter kommer 29¹/₂^o i 1890, i alle de andre Aar er der observeret over 30°.

Tabel 2 indeholder Dage med Frost, med Nedbør og med Taage samt Luftens Fugtighedsgrad og Skymængden for hele Landet som et Middel af 20—30 Stationers Observationer, saavel i det her beskrevne Landbrugsaar som Normalen for 25—30 Aar.

Tabel 2.

	Frostdage		Nedbørsdage		Taagedage		Fugtigheds- grad i pCt.		Skymængde (0—10)	
	1908—9	Normal	1908—9	Normal	1908—9	Normal	1908—9	Normal	1908—9	Normal
	Oktober	1	3	6	16	10	7	86	86	6.6
November	15	10	13	14	4	9	85	89	6.4	7.0
December	13	18	12	15	10	11	89	91	8.1	7.4
Januar	23	23	13	12	9	13	90	91	7.3	7.1
Februar	26	21	5	11	6	11	86	90	5.9	7.0
Marts	24	20	13	12	10	11	89	87	8.2	6.1
April	10	8	14	10	9	7	83	80	6.1	5.5
Maj	2	1	12	11	2	4	75	75	5.2	4.9
Juni	»	»	10	10	3	3	79	74	6.0	4.8
Juli	»	»	18	14	2	3	81	78	7.1	5.4
August	»	»	13	15	2	3	82	80	6.4	5.3
September	»	»	13	14	6	5	87	84	6.2	5.3
Alle 12 Maaneder	114	104	142	154	73	87	84	84	6.6	6.0

Tabel 3.

Nedbør.

(Millimeter.)

	1908 Oktober	November	December	1909 Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Alle 12 Maanedes	
Hjørring . . . Amt	10	59	40	45	8	42	48	50	26	70	75	70	543	
Thisted »	26	67	44	55	15	60	52	47	35	69	119	72	661	
Ringkøbing . . . »	17	65	43	52	19	47	51	46	41	57	121	84	643	
Ribe »	13	50	42	55	22	47	52	45	80	69	111	114	700	
Viborg Amt	17	54	38	40	14	43	57	45	43	49	94	62	556	
Aalborg »	20	60	40	39	15	50	55	43	34	72	81	61	570	
Randers »	15	51	38	35	11	38	49	55	47	68	51	72	530	
Aarhus »	22	55	41	42	15	40	56	52	54	64	73	76	590	
Vejle »	16	52	37	50	17	36	50	56	51	75	73	84	597	
Samsø	8	40	14	32	13	40	46	43	61	63	29	84	473	
Odense Amt	8	40	17	31	13	29	51	41	57	79	40	72	478	
Svendborg »	10	37	14	33	14	30	54	40	62	83	34	71	482	
Langeland	6	31	11	25	13	30	51	40	49	75	30	56	417	
Holbæk Amt	5	45	17	28	12	23	39	42	41	63	37	85	437	
Sorø »	8	38	14	23	15	30	44	43	45	77	39	67	443	
Frederiksborg . . . »	7	41	19	29	20	33	41	34	63	53	46	70	456	
Kjøbenhavns »	7	41	19	34	20	35	44	38	62	51	41	57	449	
Præsto »	9	45	16	27	19	35	52	46	52	69	46	59	475	
Maribo Amt	7	33	14	25	15	37	46	40	62	67	38	60	444	
Vestjylland	17	60	42	52	16	49	51	47	46	66	107	85	638	
Østjylland	18	54	39	41	14	41	53	50	46	66	74	71	567	
Fyn	8	37	14	30	13	32	51	41	57	75	33	71	462	
Sjælland	7	42	17	28	17	31	44	41	53	63	42	68	453	
Lolland-Falster . . .	7	33	14	25	15	37	46	40	62	67	38	60	444	
Danmark	1908—9	11	45	25	35	15	38	49	44	53	67	59	71	512
	Normal (25Aar)	71	60	46	42	36	33	29	39	47	66	70	75	614
	Afvigelse i pCt.	-84	-25	-46	-17	-58	+15	+69	+13	+13	+2	-16	-5	-17
Bornholm	18	44	40	26	11	72	54	17	40	91	25	67	505	

Tabel 3 viser Nedbørens Mængde i hele Millimeter for hvert Amt o. s. v. Hele Landbrugsaaet fik, naar hele Landet tages under ét, Bornholm dog undtagen, 512 Millimeter, hvilket er 17 Procent eller $\frac{1}{6}$ mindre Nedbør end normalt; siden 1861 har 4 Landbrugsaar faaet endnu mindre Nedbør, nemlig 1864—65 med kun 407 Mill. (normalt 614) og 1874—75, 1885—86 og 1886—87 med 485—500 Mill. Hvad det her beskrevne Landbrugsaar angaar, fik Danmark omtrent den normale Nedbør i de 7 sidste Maaneder, Marts—September, tilsammen, medens den lille Nedbør hidrørte fra hver af de 5 første Maaneder, altsaa Oktober 1908—Februar 1909, de fik nemlig tilsammen kun 131 Mill. eller omtrent kun Halvdelen af Normalen, der er 255 Mill.; det er den mindste Nedbør for de nævnte 5 Maaneder, noget Landbrugsaar siden 1861 har at opvise. Navnlig Øerne fik lille Nedbør i Oktober—Februar, nemlig kun 102 Mill. eller 42 Procent af Normalen. Betragter man de enkelte Dele af Landet saaledes, som de findes anførte i Tabel 3, finder man, at kun Ribe Amt fik saa godt som den normale Nedbør i hele Landbrugsaaet, medens Jylland forøvrigt samt Odense Amt og Bornholm fik 5—10, Samsø 14 Procent for lidt Nedbør; derimod fik Svendborg Amt med Langeland, hele Sjælland og Lolland-Falster det betydelige Underskud af 20—28, gennemsnitlig 23 Procent af den aarlige Nedbør.

Tabel 4 giver Vindhypigheden i Procent for de enkelte Maaneder og for hele Landbrugsaaet; dette fik ganske vist omtrent den normale Vindfordeling; men i de enkelte Dele af Aaret blæste Vinden fra Retninger, der vare ret afvigende fra det sædvanlige. Vinteren fik saaledes betydelig flere Vinde fra østlige Retninger end normalt, og i Sommerens Løb blæste der adskilligt flere Vinde fra Vest og Nordvest, end der plejer, paa Østenvindens Bekostning.

Tabel 4. Vindhypighed for hele Landet. (Procent.)

	N.	NØ.	O.	SØ.	S.	SV.	V.	NV.	Stille
Oktober 1908	3	8	23	21	11	14	12	3	5
November —	7	7	6	11	14	24	20	10	1
December —	3	8	11	14	21	25	10	5	3
Januar 1909	7	3	2	10	15	29	20	10	4
Februar —	12	9	15	10	6	7	15	19	7
Marts —	5	13	24	26	10	7	6	3	6
April —	8	6	9	16	9	13	18	16	5
Maj —	6	6	10	12	8	13	24	16	5
Juni —	9	10	5	7	6	9	25	23	6
Juli —	4	4	4	4	5	19	37	21	2
August —	4	2	2	4	12	19	31	23	3
September —	3	14	23	11	8	11	14	10	6
Alle 12 Maaneder	6	8	11	12	10	16	19	13	5
Normal (28 Aar)	6	9	11	11	10	17	19	13	4